

Sotsiaalteaduste õppekavagrupi doktoriõppe hindamisotsus Tartu Ülikool

26/02/2019

**Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri
kõrghariduse hindamisnõukogu otsustas kinnitada
hindamiskomisjonide aruanded ja viia järgmine Tartu
Ülikooli sotsiaalteaduste õppekavagrupi doktoriõppe
kvaliteedihindamine läbi seitsme aasta pärast**

Lähtuvalt ülikooliseaduse § 10 lg-s 4 ja Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri põhimääruse punktidest 3.7.3 ja 3.7.1 tuleneva volituse põhjal kehtestatud dokumendi "Doktoriõppe õppekavagrupi kvaliteedi hindamine" punktist 40.1 sedastab Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi Nõukogu) järgmist:

1. Tartu Ülikool kooskõlastas EKKAgaga õppekavagrupi kvaliteedihindamise aja 6.10.2017.
2. Hindamiskomisjonide moodustamine
- 2.1. EKKA juhataja kinnitas 23.08.2018 korraldusega EBSi, Tartu Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli **õiguse ning ärimise ja halduse (koos majandusega)** õppekavagruppide doktoriõppe kvaliteedihindamise komisjoni (edaspidi komisjon 1), kes hindas Tartu Ülikooli **majandusteaduse** õppekava koosseisus

Roger Levy (esimees)	Professor, London School of Economics, Ühendkuningriigid
Andrew Clark	Professor, Paris School of Economics, Prantsusmaa
Aalt Willem Heringa	Professor, Maastricht University, Holland
Per Læg Reid	Professor, University of Bergen, Norra
Maris Moks	Doktorant, Hertie School of Governance, Saksamaa
Janek Uiboupin	Juhatusliige, Coop Pank AS, Eesti

- 2.2. EKKA juhataja kinnitas 23.08.2018 korraldusega Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooli **sotsiaalteaduste ning ajakirjanduse ja infolevi** õppekavagruppide doktoriõppe kvaliteedihindamise komisjoni (edaspidi komisjon 2), kes hindas Tartu Ülikooli **sotsioloogia ja politoloogia** õppekavasid, koosseisus

Jonas Hinnfors (esimees)	Professor, University of Gothenburg, Rootsi
Suzanne Franks	Professor, City University London, Ühendkuningriigid
Emily Grundy	Professor, University of Essex and London School of Economics, Ühendkuningriigid
David Inglis	Professor, University of Helsinki, Soome
Knud Erik Jørgensen	Professor, Aarhus University, Taani
Mart Laatsit	Doktorant, Copenhagen Business School, Taani
Jaanika Puusalu	Doktorant, University of Exeter, Ühendkuningriigid

3. Tartu Ülikool esitas sotsiaalteaduste õppekavagrupis hindamisele järgmised doktoriõppekavad:
Sotsioloogia
Politoloogia
Majandusteadus
4. Tartu Ülikool esitas eneseanalüüsi aruanded EKKA büroole 12.07.2018 ning hindamiskoordinaator saatis need komisjonidele 13.08.2018.
5. Hindamiskülastused Tartu Ülikoolis toimusid 16-17.10.2018.
6. Komisjon 1 saatis hindamisaruande projekti EKKA büroole 21.11.2018, mille EKKA edastas kõrgkoolile kommenteerimiseks 21.11.2018 ja millele Tartu Ülikool esitas vastuse 7.12.2018. Komisjon 2 saatis hindamisaruande projekti EKKA büroole 30.11.2018, mille EKKA edastas kõrgkoolile kommenteerimiseks 5.12.2018 ja millele Tartu Ülikool esitas vastuse 17.12.2018.
7. Komisjon 1 esitas lõpliku hindamisaruande EKKA büroole 11.12.2018. Komisjon 2 esitas lõpliku hindamisaruande EKKA büroole 21.12.2018. Hindamisaruanded on otsuse lahutamatu osa. Aruanded on kättesaadavad EKKA koduleheküljel.
8. Lõplikud hindamisaruanded ja eneseanalüüsi aruanded edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 14.02.2019.
9. Nõukogu arutas saadud dokumente 26.02.2019 istungil 8 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruannetest välja järgmised Tartu Ülikooli sotsiaalteaduste õppekavagrupi doktoriõpet puudutavad tugevused, soovitusel ning parendusvaldkonnad.

I. Komisjoni 1 järeldused

Komisjon 1 tõi nii EBSi, Tartu Ülikooli kui Tallinna Tehnikaülikooli ärimise ja halduse (koos majandusega) ja õiguse õppekavagruppide puhul välja järgmised läbivad parendusvaldkonnad ja soovitused:

- 1) Nendel juhtudel, kus doktoriõppekavaga seotud teadustegevuseks on olemas uurimistoetused, on doktorantide uurimisteemad kitsamad ning uurimistöö väljunditele/publikatsioonidele esitatavad nõuded seotud uurimistoetuste rahastamise tingimustega. Teistel juhtudel – kus uurimistoetused puuduvad ning teadustegevus on pigem reaktiivse iseloomuga ning doktorandid määratlevad uurimisprobleemid ise lähtuvalt oma eelistustest, puudub teadustegevusel fookus. Seetõttu esineb doktoriõppekavade sisus ka palju variatiivsust ning puudub selge akadeemiline profiil või suunitlus.
- 2) Koostöö ülikoolide erinevate struktuuriüksuste sees ja vahel ning ka ülikoolidevaheline koostöö jätab soovida. Koostööd ei soosi konkurents teadusrahastusele ning kõrgeltkvalifitseeritud juhendajate ja vastuvõetavate doktorantide vähenenud arv. Häid näiteid koostööst on väga vähe.
- 3) Suur osa üliõpilasi ei näe doktorikraadil väärtust väljaspool akadeemilist karjääri. Tööstusdoktorantuuri ei ole seni edukalt käivitunud.
- 4) Kuigi täiskoormusel üliõpilased hindavad lisarahastust kõrgelt, ei leia nad siiski, et 660€+400€ on piisav äraelamiseks, mistõttu paljud neist käivad õpingute kõrvalt tööl, mõnel neist on lausa mitu töökohta. Uus doktorantide vastuvõtu ja rahastuse süsteem pigem välistab osakoormusega doktorantuuri võimaluse. Arvestades, et doktorantide arv on väike ja kodumaiste talentide arv on madal, peab see olema kohandatud ka osakoormusega doktoriõppe jaoks. Selles kontekstis peaksid uued uurimistaotlused sisaldama võimalust nii täis- kui osakoormusega doktorantide rahastamiseks.
- 5) Enamus õpirännetest on eelkõige lühiajalised ning osakoormusel õppivate üliõpilaste jaoks on õpirände võimalused tihti olematud. Eesti doktorantidele, kellest suur osa õpib *de facto* osakoormusel ning kellel on ka muid kohustusi peale õppimise, on see probleemiks. Vaja on arendada uusi võimalusi doktorantide pikemaajaliseks rahvusvaheliseks mobiilsuseks. Näiteks oleks vaja tugevdada sellekohaseid nõudeid ning rahalisi stiimuleid.
- 6) Juhendamispädevus ja hindamisprotsessid on väga erinevad. Näiteks ei ole kõigil üliõpilastel kaasjuhendajat. Mõned juhendajad kohtuvad oma üliõpilastega kord nädalas, mõned kord kuus või kaks korda aastas. Kui välja arvata iga-aastased atesteerimised, puuduvad ühtsed juhendamisel standardid. Kaasjuhendamise nõue peaks kehtima kõikidele üliõpilastele. Ülikoolid peaksid olema aktiivsemad juhendajate oskuste arendamisel. Aktiivsete teadlaste kaasamine juhendajatena peaks olema suurem prioriteet.
- 7) Kolme publikatsiooni või monograafia vahelise valiku osas soovib komisjon anda tulevastele doktorantidele võimalus valida võrdselt mõlema alternatiivi vahel. Doktorandid, kes on otsustanud kolme publikatsiooni kasuks, peaksid olema vähemalt ühe artikli ainuautorid ning juhendaja ei tohiks olla kaasautoriks rohkem kui ühel artiklil. Artiklid/monograafiad peaksid täitma eelretsenseeritud teadusartikli nõudeid, kuid ei peaks komisjoni hinnangul olema tingimata avaldatud enne doktoritöö esitamist.
- 8) Kõigi õppekavade puhul tuleb välja arendada ja määratleda doktoriõppe tulemusnäitajad ning nende täitmist regulaarselt jälgida. Välja tuleks töötada vähemalt vastuvõtu-, edasijõudmise- ja lõpetamisalased ning doktorantide rahulolu ja rahvusvahelise mobiilsusega seotud sihid, samuti teadustöö tasemenäitajad ja juhendamispädevused. Selgelt tuleks määratleda juhendaja töökoormus ning sihid juhendamisel pädevuste arendamiseks. Ülikoolide tegevuskavad tuleb siduda nende indikaatorite ja eesmärkidega. Sihtide saavutamiseks tuleb seada SMART eesmärgid ning lõimida need tegevuskavadesse.

- 9) Kuna kriitilise massi saavutamine on väljakutse enamikes valdkondades, tuleks Majandusteaduse ja innovatsiooni doktorikooli tugevdada ning kaasata sinna uurimisrühmasid, et edendada suuremat koostööd akadeemiliste üksuste ja ülikoolide vahel.
- 10) Kuna eelkaitsmistel on väga suur roll, tuleks ka neisse kaasata kaks ülikoolivälist hindajat. Samu oponente võib loomulikult kasutada ka ametliku kaitsmise raames.

Komisjon 1 tõi Tartu Ülikooli õigusteaduse ja majandusteaduse doktorikavade puhul välja järgmised läbivad tugevused, parendusvaldkonnad ja soovitused:

Tugevused

- 1) Ülikooli tasandil on paika pandud laialdane tulemusnäitajate süsteem, mis võimaldab kavandada teaduskondade arengut ning mida kasutatakse muuhulgas ka doktoriõppe kohtade jagamisel.
- 2) Doktorantide mobiilsuseks on loodud laialdased hästi rahastatud võimalused.
- 3) Doktorantide õpikogemust analüüsitakse süvitsi ning ei kardeta käsitleda keerulisi küsimusi.
- 4) Ülikooli poolt on tagatud täiendav 400-eurone sissetulek kõigile täiskoormusega doktorantidele.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Juhendamise kvaliteet on ebaühtlane. Sellele viitab ka 2016. aastal sotsiaalteaduskonnas läbi viidud doktorantide küsitlus. Tervitatavad on olukorra parandamiseks astunud sammud: atesteerimist viiakse läbi kaks korda aastas, soodustatakse kaasjuhendamist.
- 2) Sotsiaalteaduskonnas on doktoriõppe efektiivsuse näitajad madalaimad ülikoolis. Vajalikud on edasised meetmed lõpetamise efektiivsuse tõstmiseks. Selleks tuleks seada selged sihid, nt parandada kolme aasta jooksul väljalangevuse ja lõpetamise suhtarvu 2:1-lt 1:1-le.
- 3) Fundamentaalseks probleemiks on doktoriõppe jaoks vajaliku kriitilise massi saavutamine ja hoidmine. Vajalik on suurem interdistsiplinaarsus ja koostöö ülikoolisiselt, teiste Eesti ja muu maailma ülikoolidega, mis võimaldaks ka saada enam grante ja soodustada innovatiivset teadustööd.

MAJANDUSTEADUS

Tugevused

- 1) Välisüliõpilaste arvu suurenemine näitab õppekava atraktiivsust ka väljaspool Eestit.
- 2) Õppekava läbiviimist toetavad arvukad teadusprojektid. 31% doktorantidest on ülikooli palgal. Juhendajate kvalifikatsioon on kõrge.
- 3) Mitmete üliõpilaste teadustöö teemad on interdistsiplinaarse suunitlusega. See võimaldab kaasata kaasjuhendajaid väljastpoolt teaduskonda ja ka ülikooli.
- 4) Uuendatud õppekava on paindlik ning võimaldab mujal omandatud ainepunkte üle kanda.
- 5) Nooremteaduri positsioon võimaldab aasta jagu lisafinantseerimist doktoritöö lõpetamiseks.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Doktoritöö teemade valikukriteeriumid on ebaselged, kuigi komisjonile selgitati, et eelistatakse projektidega seotud teemasid, et tagada rahastus, kuid kaalutakse ka uusi ja innovatiivseid uurimisteemasid. Juhendajad ise pakuvad välja võrdlemisi vähe teemasid ning need ei pruugi kattuda üliõpilase enda huvidega.
- 2) Õppekava tegevuskava peaks sisaldama ka kindlate tähtaegadega seotud tulemusnäitajaid.
- 3) Programmijuht peaks olema õppekava juhtimisel jõulisem, eriti juhendamisega seotud probleemide korral.
- 4) Täiskohaga õppejõudude ja juhendajate vanuseline profiil on murettekitav. Seetõttu on soovitatav laiendada kaasjuhendamist ning nooremate õppejõudude kaasamist teadusprojektide juhtimisse. Õppekavajuhi rolli planeerimiseks ja sujuvaks üleandmiseks tuleks rakendada nooremaid õppejõude õppekava asejuhina.
- 5) Soovitav on koostada süsteemsem personaliarenduse kava, mis koondaks kõik olemasolevad, kuid veel formaliseerimata püüdlused doktoriõppe efektiivsuse tõstmiseks.
- 6) Iga-aastane atesteerimine ei tundu väljalangemist vähendavat. Peamiseks probleemiks on üliõpilaste doktoritööga mitteseotud kohustused. Uus täiskoormusega õppel põhinev rahastamise süsteem võib küll selle probleemi lahendada, aga soovitav on siiski teha rohkem jõupingutusi, et doktorantide muud kohustused toetaksid doktoriõppe eesmärkide saavutamist.
- 7) Doktorantide hinnangul vajaks uuendamist teadustöö metodoloogia alaste ainete sisu. Kuigi õppekava paindlikkus on suurenenud, leidsid üliõpilased, et doktoritaseme ainete valik võiks veelgi suurem olla, et toetada nende spetsialiseerumist.

II. Komisjoni 2 järeldused

Komisjon 2 tõi Tartu Ülikooli sotsioloogia, politoloogia ning meedia ja kommunikatsiooni doktorikavade ja Tallinna Ülikooli sotsiaalteaduste õppekavagrupi puhul välja järgmised läbivad tugevused, parendusvaldkonnad ja soovitused:

Tugevused

- 1) Mõlemas ülikoolis läbi viidud struktuurireformid on aidanud kaasa nüüdisaegse sotsiaalteaduste haridus- ja teadussüsteemi kujunemisele, mille oluliseks osaks on pühendunud õppejõud ja üliõpilased.
- 2) Nii õppejõud kui doktorandid panustavad tugevalt Eesti ühiskonna arengusse.
- 3) Lõpetanud on tööturul (nt ministeeriumid, valitsusväline sektor jt) kõrgelt hinnatud, sh ka nende analüüsi- ja esitlusoskuste poolest.
- 4) Õppekavade juhtimine toimib väga hästi. Õppekavajuhid on kõrgelt kvalifitseeritud, proaktiivsed, omavad häid akadeemiaväliseid sidemeid ning on hea õppe- ja teadustöö taustaga.
- 5) Doktoriseminaride süsteem töötab hästi. Nii doktorandid kui õppejõud esitlevad seal regulaarselt oma teadustööd ja annavad vastastikku tagasisidet. Seminaridel on seega toetav lisafunktsioon regulaarsele juhendamisele ja hindamisele.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Üheks olulisimaks väljakutseks on üliõpilaste pikale veninud lõpetamine. Kuigi äärmuslikke meetmeid tuleks vältida, peaksid kõik osapooled üle vaatama lõpetamise ajaga seotud prioriteedid ja nende realiseerimise võimalused. Puhtalt eesmärkide sõnastamisest ei muutu midagi. Rahastamine, selged protseduurid doktoritöö projekti kõikide etappide jaoks ja mõistlik tasakaal doktoriprojekti ja muude tööde vahel on olulised tegurid.
- 2) Sotsiaalteaduste õppekavade üldine tunnusjoon on läbipaistvate suuniste, eeskirjade ja kordade puudumine töötajate ja üliõpilaste jaoks. Oleks teretulnud, kui mõned iseenesest mõistetavad reeglid ja menetlused muutuksid läbipaistvamaks ja kättesaadavamaks, ilma et süsteem muutuks liialt keerukaks ja bürokraatlikuks.
- 3) Komisjon soovib tungivalt kõigil vastutavatel osapooltel, alates ülikooli juhtkonnast kuni üksikute õppekavadeni, täpsustada ootusi juhendajate töökoormusele, lõpetamise ajale ning osakoormusega õppele. Kuna paljudel doktorantidel on ka ülikooliväline töökoht, tuleks osakoormusega õppe võimalused ametlikult ja selgelt reguleerida. Samuti tuleb analüüsida uue rahastamisskeemi mõju ja tagajärgi.
- 4) Paljud doktorandid üksteist ei tunne. Soovitatav on ülikoolil läbi mõelda võimalikud tegevused, et tugevdada doktorantide omavahelisi sidemeid.
- 5) Soovitatav on ülikoolidel läbi mõelda vastuvõtu põhimõtted ja muuta see enam fookuseerituks kandidaatide objektiivsetele näitajatele ning vähem toetuda juba eelnevalt väljakujunenud sidemetele juhendajatega.
- 6) Doktoritöö kaitsmiseks vajaliku kolme avaldatud artikli nõue sisaldab endas mitmeid riske. Lõpetamisprotsess on liialt aeganõudev, doktorantide ja juhendajate kaasautorlus võib minna liialt kaugemale, artiklid avaldatakse pigem madalatasemelistes ajakirjades. Soovitatav on kaaluda publitseerimisnõuete muutmist.

Komisjon 2 tõi Tartu Ülikooli sotsiaalteaduste õppekavagrupi (sotsioloogia ja politoloogia õppekavad) ning ajakirjanduse ja infolevi õppekavagrupi (meedia ja kommunikatsiooni õppekava) puhul välja järgmised läbivad tugevused, parendusvaldkonnad ja soovitused:

Tugevused

- 1) Instituutidel on head koostöösidemed rahvusvaheliste võrgustikega.
- 2) Potentsiaalsed tööandjad hindavad kõrgelt lõpetanute analüütilisi, esitlus- ja enesejuhtimisoskusi.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Doktorantide liiga suurel integratsioonil instituutide igapäevaellu võib olla ka soovimatuid tagajärgi: liiga tihe seotus õppejõudude kui kaasautoritega (ning seega iseseisvuse vähesus), ülekoormus seoses õppetöö läbiviimise ja muude ülesannetega, mis takistab keskendumist doktoritööle.

- 2) On üsna tavaline, et doktorante kutsutakse magistritööde juhendajate poolt isiklikult õppekavale kandideerima. Pikemas perspektiivis ei pruugi see kaasa aidata kandidaatide kvaliteedile. Tunda on läbipaistvuse ja objektiivsete kriteeriumite puudust taotlusprotsessis.
- 3) Komisjon oli üllatunud, et puuduvad tööriistad ülikooli/valdkonna/instituudi tasandil, mille abil jälgida poliitika ja reformide mõju võrdsete võimaluste põhimõttele. Alati ei ole selge, kas doktorantidel on ligipääs tööruumidele, tarkvarale jm ressurssidele.

POLITOLOOGIA

Tugevused

- 1) Kohustuslik väitekirja seminar on väga hea praktika näide.
- 2) Kohustuslik osalemine rahvusvahelisel konverentsil koos esitlusega on hea tava.
- 3) Instituudil on võetud selge suund rahastada üliõpilaste osalemist teadusprojektides.
- 4) Õppejõud on väga pühendunud, doktorandid on kaasatud instituudi erinevatesse tegevustesse.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Komisjon soovib leida täiendavaid allikaid õppimise ja õpetamise ning teadustöö rahastamiseks, et õppekavadele seatud eesmärgid oleksid jätkusuutlikumad ning sõltuks vähem juhuslikust projektide rahastamistest.
- 2) Kohustused kõrghariduse esimesel ja teisel astmel õppetöö läbiviimiseks ja juhendamiseks peaksid olema doktorantide vahel ühtlasemalt jaotatud ning määratletud selgete reeglitega, et mitte mõjutada negatiivselt teadustöö läbiviimiseks vajalikku ajalist ressursi.
- 3) Ehkki juhendajatele pakutakse koolitusi, on nendel osalemine kesine. Komisjon soovib muuta juhendajate koolitus kohustuslikuks.
- 4) Ainult 8% üliõpilastest lõpetab 4+2 aastaga. Ka väljalangejate osakaal on väga kõrge (keskmiselt 2-5 doktoranti aastas). Vaja oleks läbi viia süvaanalüüs, et välja selgitada aeglase lõpetamise ning väljakukkumise põhjused. Pideva arengu tagamiseks võiks kaaluda iga-aastast õppekava analüüsi läbiviimist.

SOTSIOLOOGIA

Tugevused

- 1) Juhendajate teadusprojektidesse kaasatud doktorantide edenemine on silmapaistvalt hea.
- 2) Lõpetamismäärad on viimastel aastatel paranenud.
- 3) Sünergia Meedia ja kommunikatsiooni õppekavaga, mis võimaldab ka ressursside kokkuhoidu.
- 4) Üliõpilase kaasamine üle-riigilistesse doktorikoolidesse tundub olema edukas, üliõpilased hindavad doktorikoolide erinevaid komponente, näiteks akadeemilist kirjutamist. Toetus üliõpilastele osalemiseks konverentsidel ja muudel üritustel on hea.
- 5) Ainekursuste valik on lai, mis tuleb kasuks üliõpilaste tööalaste võimaluste avardamisele.
- 6) Positiivseks arenguks on külalisõppejõudude laialdasem kaasamine.

7) Välisüliõpilased on Ühiskonnateaduste instituuti hästi integreeritud.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Soovitav on üle vaadata ainekursuste sisu ja maht ning anda üliõpilastele rohkem vabadust ainekursuste valikul.
- 2) Riigi ja ülikooli poolt rahastatud doktoriõppe kohtade täitmise kriteeriumid ja protseduurid tuleb selgemalt reguleerida. Doktoriõppe kohtade taotluste vastastikune formaliseeritud hindamine on igati soovitatav ning seda tuleks korraldada mitte ainult õppekava, vaid ka ülikooli/valdkonna tasandil. Seeläbi saab vältida võimalikku huvide konflikti juhul, kui juhendajal juba on isiklikud kontaktid potentsiaalse doktorandiga.
- 3) Hetkel puudub järelevalve võrdsete võimaluste tagamise osas, näiteks kuidas mõjutavad teatud eeskirjad ja praktikad erinevast soost üliõpilasi. See puudus tuleks eemaldada ülikooli/valdkonna tasandil.
- 4) Ülikool peaks võimaldama vastuvõttu ka osakoormusega doktorantuuri, tõenäoliselt tuleks seejuures kahekordistada nominaalkestust.
- 5) Juhendaja ja üliõpilase vahelistest kokkulepetest, näiteks juhendamiseks ettenähtud aja, juhendamise tüübi jm osas, peaks olema parem ülevaade. See vähendaks riski, et halva juhendamise juhtumid ei jõua programmijuhini. Samuti tuleks juhendaja ja üliõpilase juhendamiselaseid kohtumisi ning nende sisu korrapäraselt üles tähendada. Osad juhendajad nõuavad rohkem kui kolme artikli avaldamist, mis loob üliõpilaste vahel ebavõrdust ning võib pikendada õppeaega. Täiendavad nõuded tuleks läbi arutada programmijuhiga, kellel peaks olema õigus need nõuded vajadusel tühistada.
- 6) Selgemalt on vaja paika panna ootused (eriti töötundide, töövälise kohustuste ning lõpetamise osas) üliõpilastele, kes saavad toetust nii riigilt kui ka ülikoolilt.
- 7) Üliõpilaste seas puudub selgus tarkvara kättesaadavuse osas, eriti seoses ülikoolivälise litsentsidega. Üliõpilasi tuleks selgemalt teavitada sellest, mis on selles osas võimalik ja mis mitte.
- 8) Üliõpilaste rahulolematust juhendamise, juhendaja jmt käsitletakse üldiselt mitteformaalselt. Kuigi see on osaliselt vältimatu ning mõnevõrra soovitatav, on vaja ka kirjalikke eeskirju, mis suunavad kõiki asjaosalisi ning annavad näpunäiteid, kuidas rahuolematuse korral edasi tegutseda. Sama kehtib ka juhendaja rahulolematuse puhul doktorandi suhtes.
- 9) Monograafia vormis doktoritöö võimalus on alahinnatud, sest seda käsitletakse tööturul (eriti akadeemilisel) vanamoodsa ning ebavajalikuna. Kuid see ei pruugi nii olla, sest see on levinud formaat mitmes riigis. Programmijuht ja juhendajad peaksid rohkem arvestama monograafia eelseid ning seda pakkuma ka ühe võimalusena kõigile üliõpilastele nende õpingute alguses. Tuleks vältida eeldust, et doktorikraadi saamine tänu artiklite avaldamisele on ainuke viis kõigile üliõpilastele.
- 10) Juhendajatel peaks olema juhendatavate osas kehtestatud ülemäär, üks võimalus oleks näiteks 5 doktoranti ühe juhendaja kohta.
- 11) Mitmete doktorantide hinnangul on praegune atesteerimine pigem "lahtrite täitmine tabelis" kui sisuline tagasiside sellele, mis nad on teinud aasta jooksul. Instituut peaks otsima võimalusi parandada atesteerimise protsessi nii, et see annaks üliõpilastele sisulist ja kasulikku tagasisidet.
- 12) Kaasjuhendaja määramine doktorandile peaks olema üldiseks reegliks.
- 13) Õppekaval peaksid olema selgemad koostöövormid partnerite ja tööandjatega nii avalikus kui ka erasektoris. Õppekava võiks saada rohkem sisendit partneritelt õppetöö ja karjäärinõustamise osas.
- 14) Programmijuhi rolli ulatus ja olemus on liiga umbkaudne, see vajaks selgemalt määratletud kohustusi, võimalusi ja ootusi. See tagaks ka järjepidevuse inimeste vahetumisel.

- 15) Arvestades uut rahastamismudelit peaks üliõpilasi rohkem toetama iseseisvate, mitte projektipõhiste doktoritööde kujundamisel. Doktorandid vajavad rohkem tuge ka järeldoktorantuuri võimaluste leidmisel nii Tartus, Eestis kui ka laiemas maailmas. Tarvis oleks juhendamist ka mitte-akadeemiliste karjäärivõimaluste kohta.
10. Dokumendi „Doktoriõppe õppekavagrupi kvaliteedi hindamine“ p 40 sätestab, et hindamisnõukogu kinnitab hindamisaruande kolme kuu jooksul pärast selle saamist. Nõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavagrupi kvaliteedi hindamine läbi kas seitsme, viie või kolme aasta pärast.
11. Nõukogu kaalus punktis 9 toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning leidis, et õppekava, sellel toimuv õpe ning õppealane arendustegevus vastavad nõuetele ning:

OTSUSTAS

Kinnitada hindamisaruanne ning viia järgmine Tartu Ülikooli sotsiaalteaduste õppekavagrupi doktoriõppe kvaliteedi hindamine läbi seitsme aasta pärast.

Otsus võeti vastu 8 poolthäälega. Vastu 0.

12. Nõukogu teeb Tartu Ülikoolile ettepaneku esitada EKKA-le hiljemalt 26.02.2020 tegevuskava aruandes toodud parendusvaldkondade ning soovitude arvestamise kohta.
13. Isikul, kes leiab, et otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie EKKA hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Nõukogu saadab vaide EKKA hindamisnõukogu vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Nõukogu lahendab vaide 10 päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra.

Otsuse kohtulik vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

Eve Eisenschmidt
Nõukogu esimees

Hillar Bauman
Nõukogu sekretär